

Олег Р. Ярема

ЗЕЛЕНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті досліджено особливості зеленої трансформації економіки України в умовах цифровізації та євроінтеграції. Встановлено, що сучасні глобальні виклики, пов'язані зі зміною клімату, енергетичною нестабільністю, виснаженням природних ресурсів та необхідністю забезпечення конкурентоспроможності економіки, актуалізують потребу переходу до моделі сталого розвитку. Обґрунтовано, що важливу роль у процесах екологізації економіки відіграють цифрові технології, зокрема big data, smart-технології, штучний інтелект, цифрові системи моніторингу та автоматизації управління ресурсами.

Проаналізовано вплив European Green Deal на економічну політику України та визначено ключові напрями адаптації економіки до екологічних стандартів Європейського Союзу. Встановлено, що зелена трансформація України має безпосередній зв'язок із процесами євроінтеграції, післявоєнного відновлення та структурної модернізації національної економіки. Значну увагу приділено впливу механізму вуглецевого коригування імпорту CBAM на українську промисловість та необхідності декарбонізації виробництва.

Досліджено роль цифровізації як інструменту забезпечення зеленої трансформації економіки. Визначено, що цифрові технології створюють можливості для підвищення енергоефективності, розвитку smart-інфраструктури, екологічного моніторингу, ESG-звітності та управління ресурсами. Проаналізовано сучасні тенденції розвитку відновлюваної енергетики, циркулярної економіки та ESG-орієнтованого управління.

На основі статистичних даних та аналітичних матеріалів міжнародних організацій визначено основні проблеми, які стримують зелену трансформацію економіки України, серед яких високий рівень енергоемності виробництва, недостатній рівень інвестицій, технологічна відсталість окремих галузей та потреба в гармонізації екологічного законодавства з нормами ЄС. Запропоновано напрями забезпечення ефективної зеленої трансформації економіки України в умовах цифровізації та євроінтеграції.

Ключові слова: сталий розвиток, зелена економіка, цифровізація, євроінтеграція, smart economy, ESG, циркулярна економіка, цифрові технології, енергоефективність, European Green Deal.